

Rodina

**se zdravotně postiženým
dítětem**

Rodina nemocného

- Závažnější nemoc ovlivní život **celé rodiny**.
- Mění se postavení nemocného, obsah rolí, životní styl, hodnoty a normy.
- Test rodinné soudržnosti.
- Vynucená změna životního stylu je **zátěží**.
- Péče je vyčerpávající => syndrom vyhoření.
- Dochází ke změně sebehodnocení zdravého partnera/rodiče (pocit viny).

Rodiny s postiženými dětmi

- Jsou vystaveny většímu výchovnému zatížení, než rodiny s nepostiženými dětmi.
- Jejich zatížení se kvalitativně mění v průběhu vývoje dítěte.
- Musí vytvářet takové podmínky pro dítě, aby mělo šanci pro rozvoj identity.

Rodiče – reakce

Komplexní zátěž (emoční trauma, péče, omezení pozitivní stimulace, interpretace nemoci dítěte, nepřesné vědomosti o situaci)

- ⇒ úzkost a strach (představa dalšího ohrožení),
- ⇒ hněv a vztek (nespravedlnost),
- ⇒ smutek a deprese (ztráta zdravého dítěte)

Omezené možnosti pomoci a ochrany.

Potřeby nemocného

- psychické
 - orientovat se ve své situaci
 - podpory citové jistoty a bezpečí
 - seberealizace
 - otevřené budoucnosti (pozitivní prognózy).
- Omezeno získávání běžných sociálních zkušeností.

Odhalení

- Odhalení postižení u dítěte představuje pro rodinu jednu z nejtěžších životních zkoušek. Nastává období citově náročné, období pocitu bezmocnosti, nejistoty, neznalosti, strachu, obav z budoucnosti.
- Kübler-Ross (1969 in Říčan, Vágnerová, 1991) popisuje pět fází, kterými prochází každý člověk, když se dozví o nevléčitelném onemocnění (pocit ztráty zdravého dítěte).

Fáze:

■ denial	odmítnutí
■ anger	vztek
■ bargaining	smlouvání
■ depression	sklíčenost
■ acceptance	smíření

Práce s rodinou

- analýza životní situace rodiny,
- stanovení odborné pomoci,
- dostatek informací,
- emocionální podpora,
- finanční a sociální podpora.

Typy výchov

- **zavrhující** – nadměrné trestání, omezování, útlak
- **zanedbávající** – neuspokojování potřeb dítěte, minimální stimulace
- **rozmazlující** – udržování dítěte v závislosti na sobě, nedovolení postupného osamostatňování
- **úzkostná** – nadměrně ochraňující, bránící v některých činnostech, lpění na dítěti
- **perfekcionistická** – nadměrná snaha o dokonalost, permanentní přetěžování vedoucí až k neurotizaci
- **protekční** – dosahování úspěchu jakýmkoli způsobem => nenaučí se samostatnosti, vede k nezdravému očekávání

Další děti v rodině

Sourozenci dítěte s postižením

- věk, pořadí, věkový rozdíl
- nutnost ochrany postiženého sourozence
- rozdělení rodičovské pozornosti!!!